

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๕/๒๕๕๕

วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง สำนักงานศาลยุติธรรมส่งคำโต้แย้งของนายไพบุลย์ รัตนเศรษฐ์ จำเลยในคดีล้มละลาย หมายเลขดำที่ ถ. ๑๑-๑๒/๒๕๕๓ ของศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจจัดการทรัพย์สินหลังจากศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้ เด็ดขาดแล้ว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ความเป็นมาและข้อเท็จจริง

สำนักงานศาลยุติธรรมได้มีหนังสือที่ ศย ๐๐๕.๐๐๑/๐๐๕๕๕ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๕ ส่งคำโต้แย้งของนายไพบุลย์ รัตนเศรษฐ์ จำเลย ในคดีล้มละลายหมายเลขดำที่ ถ. ๑๑-๑๒/๒๕๕๓ ของศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจจัดการทรัพย์สินหลังจากศาล มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่ หนังสือสำนักงานศาลยุติธรรมดังกล่าวระบุว่า ในคดีหมายเลขดำที่ ถ. ๒๒/๒๕๓๗ หมายเลขแดงที่ ถ. ๕/๒๕๕๓ โจทก์ฟ้องขอให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์จำเลยเด็ดขาด และพิพากษาให้ จำเลยเป็นบุคคลล้มละลาย ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ จำเลย อุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นดังกล่าว ขณะคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๓ จำเลย ยื่นคำร้องว่า เนื่องจากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ อันจะใช้บังคับ ในคดีนี้เป็นการกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ (จำเลย) ก่อนที่ศาล จะพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายต่อไป แม้ว่าคดียังไม่ถึงที่สุด โดยลูกหนี้ได้อุทธรณ์คำสั่งศาลอยู่ก็ตาม อีกทั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔ และมาตรา ๔๘ ก็ได้บัญญัติ คุ่มครองสิทธิของบุคคลในอันจะจัดการทรัพย์สินของตนได้อยู่แล้ว การที่ศาลจะใช้บทบัญญัติ พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บังคับแก่คดีนี้ อาจจะเป็นการจำกัดสิทธิของจำเลย ในการที่จำเลยจะจัดการทรัพย์สินของตนได้ จึงขัดต่อมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนั้น โดยอาศัยมาตรา ๖ ประกอบด้วยมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ จำเลยจึงขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ส่งเรื่องนี้ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ จึงขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมส่งเรื่องดังกล่าวเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

คำวินิจฉัย

ผู้ร้องได้ขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” พิจารณาคดีแล้วเห็นว่า ในขณะที่ผู้ร้องยื่นเรื่องต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ข้อโต้แย้งของผู้ร้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ บทบัญญัติแห่งกฎหมายล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ที่ผู้ร้องโต้แย้งว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ นั้น เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ จะใช้บังคับแก่คดีและยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงชอบที่จะรับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัย

ผู้ร้องโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคแรก โดยผู้ร้องมิได้ระบุว่าบทบัญญัติมาตราใดแห่งพระราชบัญญัติล้มละลายดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แต่จากเหตุผลที่ผู้ร้องหยิบยกขึ้นสนับสนุนความเห็นของตนนั้น พออนุมานได้ว่า ผู้ร้องหมายถึงบทบัญญัติทั้งหลายแห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ที่ให้อำนาจศาลในการสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ ซึ่งได้แก่มาตรา ๑๔ และที่ให้อำนาจเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แต่ผู้เดียวมีอำนาจเบ็ดเสร็จแทนตัวลูกหนี้ในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในเรื่องทั้งปวงตามมาตรา ๒๒ ในช่วงเวลาที่ผู้ร้องขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ส่งคำโต้แย้งของตนไปให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยนั้นปรากฏว่ายังไม่เคยมีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติที่เป็นปัญหานี้ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่หลังจากนั้นศาลรัฐธรรมนูญก็ได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๕๔ เรื่อง ศาลจังหวัดนครราชสีมาส่งคำร้องของจำเลยที่ ๑ (บริษัท นครราชสีมาทำไม้ จำกัด) ในคดีล้มละลายหมายเลขแดง ที่ ล. ๕/๒๕๕๐ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งวินิจฉัยในประเด็นเดียวกันนี้ในคดีล้มละลายอีกคดีหนึ่งที่อยู่ระหว่างการพิพากษาของศาลฎีกาว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ในส่วนที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน โดยเฉพาะมาตรา ๑๔ และมาตรา ๒๒ นั้น เป็นบทบัญญัติที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อ

มาตรา ๒๕ วรรคแรก ของรัฐธรรมนูญ โดยที่มาตรา ๒๖๘ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติว่า “คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ” ประกอบกับข้อเท็จจริงใหม่ที่ว่า บัดนี้ได้มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติที่เป็นปัญหาแล้วอันทำให้คำร้องของผู้ร้องไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของมาตรา ๒๖๘ ของรัฐธรรมนูญอีกต่อไปแล้ว จึงเห็นว่าไม่จำเป็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องพิจารณาวินิจฉัยประเด็นเดียวกันนี้ซ้ำอีก

ด้วยเหตุผลตามที่กล่าว จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ